

ובפ"ק דשבת (י"ב) אמר רב חמננא משמיה

דעולא אסור לארם שינו לחבירו שלום
בבית המרחץ משום שנא' ויקרא לו ה' שלום
ע"כ. בדבר זה תראה כמה גדול מדרגת השלום
כי שמו יתב' נקרא שלום, כי מותר לומר אמת
בבית המרחץ ועם שחתמו של הקב"ה אמת מ"מ
אינו שמו של הקב"ה, אבל שלום שמו של הקב"ה
הוא לכך הוא אסור לומר שלום בבית המרחץ.
ובוראי דבר זה צריך טעם למה שמו של הקב"ה
שלום יותר מן אמת, וזה כי הוא הש"י עושה
שלום בין כל הנמצאים, ואם לא היה הש"י עושה
שלום בין הנמצאים שהם בעולם אין העולם
מתקיים, כי הנמצאים יש בהם ההפכים והוא
יתב' כולל את הכל, ומצד הש"י אשר הוא כולל
את הכל שלום ביניהם כי הוא יתב' צורת העולם
האחרונה ובוה משלים הכל, וזה ויקרא לו ה'
שלום, ר"ל כי הש"י צורה אחרונה לעולם ובוה
הוא יתב' כולל הכל ומקשר ומאחד הכל וזה הוא

דין

נתיבות

נתיב השלום פרק א

עולם

השלום בעצמו. ומפני כי השלום הוא במה שהוא
ית' צורה אחרונה ואין דבר זה תאר בלבד כמו
שאר תוארים רק הוא דבר עצמי ולכן שמו שלום.
ומפני כי השלום הוא צורה אחרונה אל הכל
ולכן תותם הכל הוא השלום ללמד דבר זה כי
השלום הוא מן הש"י במה שהוא צורה אחרונה
אל הכל ועוד יתבאר דבר זה. ודבר זה רמזו
חכמים במדרש (ויק"ר פ"א) רבי מני דשאו ור'
יהושע דסננין בשם ר' לוי גדול השלום שכל
הברכות והטובות ונתמות שהקב"ה מביאן על
ישראל חותמים בשלום בקריאת שמע פורס סכת
שלום בתפלה עושה שלום בברכת כהנים וישם
לך שלום ואין לי אלא בברכות קרבנות מנין
שנאמר זאת התורה לעולה ולמנוחה ולחטאת
ולאשם ולמלואים ולזבח השלמים אין לי אלא
בכלל בפרט מנין שנא' זאת תורת העולה זאת
תורת המנוחה זאת תורת החטאת זאת תורת האשם
זאת תורת זבח השלמים ואין לי אלא בקרבנות
יהינך בקרבנות צבור מנין תלמוד לומר אלה
העשו לה' במועדיכם ומסיים בשלמים וביאור
זה כי השלום הוא מצד כי הוא יתב' צורה
אחרונה אל העולם ומצד זה הוא יתב' משלים
הכל ולכן שמו ית' שלום, והקב"ה אשר אין
שלום בהם מצד כי נכנסו זה בזה ונודעה זה
מזה ולכן אין בהם שלום כאשר נאמר נכנס
בגבול השני, והש"י שהוא צורה אחרונה עושה
הפרש ביניהם ובוה יש שלום ביניהם עד שאין
אחד נכנס בגבול האחר וכל אחד עומד בעצמו
והכל צריכים לקבל השלום אף העליונים רק
הש"י הוא השלום בעצמו. ולכן בשם הזה אשר
שמו שלום הוא ית' נבדל מן הנמצאים כי כל
הנמצאים אין שלום בהם והם צריכים אל השלום
חוץ מן הש"י אשר נאמו השלום אל הכל, ומאחר
שבענין זה הוא נבדל מהכל לכך ראוי שיהיה
שמו שלום כי זה ענין השם מורה על דבר מיוחד

שנאמר האף אמנם אלך ואני וקנתי, גדול השלום
שינית המלאך שדבר עם מנוח מפני השלום כי
לאשה אמר הנה את עקרה ולא ילדת ולא ספר
דבר זה למנוח, גדול השלום שהשם שנכתב
ובמדרש (שם) וכן הוא בספרי גדול השלום
שהקב"ה שינה בדבר מפני השלום
שנאמר האף אמנם אלך ואני וקנתי, גדול השלום
שינית המלאך שדבר עם מנוח מפני השלום כי
לאשה אמר הנה את עקרה ולא ילדת ולא ספר
דבר זה למנוח, גדול השלום שהשם שנכתב
ובמדרש (שם) וכן הוא בספרי גדול השלום
שהקב"ה שינה בדבר מפני השלום
שנאמר האף אמנם אלך ואני וקנתי, גדול השלום
שינית המלאך שדבר עם מנוח מפני השלום כי
לאשה אמר הנה את עקרה ולא ילדת ולא ספר
דבר זה למנוח, גדול השלום שהשם שנכתב
ובמדרש (שם) וכן הוא בספרי גדול השלום
שהקב"ה שינה בדבר מפני השלום

אחת הראשונה אומרת אין שלום השניה אומרת
לרשעים השלישית אומרת למעצבה תשכבו ויא
דיין לרשעים שמיחתן בידי מחבלים אלא שיה
מקנטרים לפניהם ואומרים להן אין שלום ואי
למעצבה תשכבו, גדול השלום שניתן שיה
התורה והמצות שנאמר ונתתו שלום בארץ גויי
השלום שניתן לאוהבי תורה שנאמר שלום י"ב

הוא חסר, והשלמות מקבל הברכה כי הברכה היא תוספת טובה שלך נקרא ברכה ואי אפשר להגיע אל תוספת ברכה וטובה רק כאשר החלה הוא בלא חסרון. כי כאשר אין לו שלום הוא חסר ועיי השלום הוא בשלמות ואז אפשר לקבל הברכה שהיא תוספת טובה. ועוד יש לך לחבין כי השלום הוא כלי מקבל כל הברכות כי הברכה הוא שלמות והשלום והשלמות הוא דבר אחד כמו שמורה עליו השם וכמו שיתבאר עיה ולפיכך השלום הוא כלי מקבל כל הברכות כי כאשר יושלם הדבר ראוי לקבל כל הברכות שהם ג"כ שלמות ולכך השלום הוא נושא לכל הברכות כי השלום הוא שלמות והוא הכנה לקבל כל השלמות והבן זה. ומה שאמר שאין חותם כל הברכות אלא בשלום, כבר התבאר כי השלום הוא עצם השלמות ואף כי הברכות הם ג"כ שלמות אין כל ברכה בפני עצמה רק שלמות במה אבל השלום הוא עצם השלמות והשלמות הוא באחרונה כאשר יושלם הדבר, וכבר אמרנו ג"כ כי השלום הוא מצד השיי שהוא צורה אחרונה לכל זהו השלום ולכך השלום הוא באחרונה והבן זה. ועוד כי אין קיום הדבר אלא בחותמו ושלום נותן קיום ולפיכך חותם כל הברכות הוא השלום כי בלא שלום יש שנוי ובשלום עומד הכל :

לאהבי תורתך, גדול השלום שניתן ללומדי תורה שנאי וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך. גדול השלום שניתן לעושה צדקה שנאי והיה מעשה צדקה שלום. גדול השלום ששמו של מקום קרוי שלום שנאמר ויקרא לו ה' שלום. גדול השלום שדרי עליונים צריכים שלום שנאמר עושה שלום במרומי, והרי הדברים ק"ו ומה אם במקום שאין איבה ושנאה צריכים שלום ק"ו למקום שיש בו כל המזות הללו ע"כ :

והיי דבר זה מה ששינה הקב"ה מפני השלום כי כך מדת השלום בעצמו שכך צריך לעשות כאשר רודף שלום בין שנים המתחלקים שיאמר לזה אשר ישר בעיני ולשני לא יאמר כן והכל הוא בשביל השלום ולפיכך אמרו מותר לשנות מפני השלום, ואם אין שלום הרי יש מחלוקת וכל מחלוקת הוא שנוי בעולם לגמרי יא"כ בלא זה יהיה שנוי ולכך יותר טוב שיהיה משנה מפני השלום. ועוד כי הוא בעולם כי כל אחד מן התפלים מקבל מן השיי מה שאין מקבל השני, וזהו השלום כי האש מקבל מן השיי אשר ראוי לו מה שאין מקבל המים שהם הפך האש והשיי עושה שלום בין שניהם שיהיה מקבל כל אחד לפי מה שראוי לו וזהו השלום. הרי לך כי עיקר השלום הוא מצד שאין זה מקבל מה שזה מקבל ולכך מותר לשנות כדי לעשות שלום כאשר השיי הוא משנה לכל אחד ואחד ג"כ מפני השלום ודבר זה יש לך להבין מאוד. ומה שאמר גדול השלום שהשם שנכתב בקדושה ימחה כדי לעשות שלום. דבר זה כי השיי ג"כ שמו שלום ולפיכך אמרה תורה שימחה השם על המים לעשות השלום כי מחיקת השם הוא בשביל שמו של השיי שהוא שלום, ודבר זה מבואר כי זה נקרא שהוא מוחק השם כדי לקיים השם שהוא שלום. ומה שאמר שלא נטעו הנביאים כפי כל הבריות אלא שלום כללי שהזכירו שיעשו תשובה שלא יחרב הבית ויתבטל השלום בעולם, שהשלום הוא מעלת ושלמות העוה"ז ולכך לא נטעו הנביאים שבאו להשלים עוה"ז רק השלום שזהו שלמות העולם וזהו כל ענין הנביאים. ואמר עוד גדול השלום שאין כלי מקבל ברכה אלא שלום. ופ"י זה כי השלום נחשב כמו הכלי מקבל כל ברכה כי בשלום הדבר יושלם וכאשר אין שלום